

VÝROČNÁ SPRÁVA 2016

Základné údaje o knižnici

Rok:	2016
Knižnica:	Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
Ulica a číslo:	M.R. Štefánika 875/200
Mesto:	Vranov nad Topľou
PSČ:	093 01
Forma hospodárenia:	Príspevková organizácia
Telefon:	+ 421 57/4464468
Fax:	+ 421 57/4464494
E-mail:	hzkvt@vt.psg.sk
www stránka:	www.vthk.sk
Štatutárny orgán:	Mgr. Emília Antolíková, riaditeľ
Zriaďovateľ:	VÚC
Geografické hradisko:	Prešovský kraj

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou je príspevková organizácia s právnou subjektivitou, ktorá je napojená na rozpočtovú kapitolu Prešovského samosprávneho kraja.

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou (ďalej len „knižnica“) plní poslanie, ktoré má určené zriaďovacou listinou. Jej úlohou je uspokojovať kultúrne, vzdelávacie a informačné potreby občanov, podporovať ich celoživotné vzdelávanie, duševný rozvoj a zabezpečovať slobodný prístup k informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov. Je univerzálnou verejnou knižnicou, ktorá zároveň plní aj funkciu regionálnej a mestskej knižnice pre mesto Vranov nad Topľou. Poskytuje komplexné knižničné, informačné a bibliografické služby, vrátane poskytovania miestnych a regionálnych informácií a organizuje kultúrno-vzdelávacie podujatia pre obyvateľov celého regiónu.

Knižnica nevlastní samostatnú budovu, je umiestnená na druhom poschodí Domu kultúry, ktorý je majetkom mesta. Napriek tomu, že má dobrú polohu, existuje mnoho negatív. Jedným z nich je chýbajúca čítareň a študovňa, neexistujú skladové priestory. Služby sa poskytujú na jednom mieste, knižnica nemá pobočky.

Za prenajaté priestory 829 m² by mala platiť knižnica ročné nájomné vo výške 6 639 EUR. Na základe žiadosti knižnice mestská rada vo Vranove nad Topľou svojím uznesením zo dňa 16. 10. 2004 schválila nájomné pre knižnicu za vtedajšiu symbolickú korunu za 1 m². Finančné prostriedky za odpustený nájom používa knižnica na nákup knižničného fondu.

Knižnično-informačné služby sú poskytované na troch oddeleniach – oddelenie pre dospelých, oddelenie pre deti a mládež a oddelenie špeciálnych služieb. Rozloženie jednotlivých oddelení neumožňuje centrálnu evidenciu používateľov, preto musia všetky oddelenia zabezpečovať evidenciu čitateľov a výpožičiek. Všetky dokumenty, ktoré knižnica poskytuje používateľom, sú vo voľnom výbere.

Organizačná štruktúra a počty zamestnancov

Stav zamestnancov k 31.12.2016 je 17, z toho odborných zamestnancov vykonávajúcich knihovnícke profesie je 14, z toho 11 zamestnancov poskytuje služby čitateľom a 3 zamestnanci pracujú v oblasti doplňovania, spracovania fondov a metodiky.

2 zamestnanci *odborné knihovnícke vzdelanie* (USO),

3 zamestnanci *odborné knihovnícke* (VŠ I. stupeň – Bc.),

1 zamestnanci *odborné knihovnícke* (VŠ II. stupeň – Mgr.).

1 zamestnanci so *základným knihovníckym vzdelaním (rekvalifikačný kurz)*,

7 zamestnancov *bez knihovníckeho vzdelania* (Mgr.),

2 vedúci zamestnanci – 1 riaditeľ s odborným knihovníckym vzdelaním (VŠ II. stupeň – Mgr.) a 1 zástupca riaditeľa, ekonóm so vzdelaním (VŠ II. stupeň – Mgr.).

1 Samostatný ekonomický referent (USO – Obchodná akadémia)

Štruktúra vzdelanosti pracovníkov: 17

VŠ 2. stupeň – Mgr. – 9

VŠ 1. stupeň – Bc. – 3

ÚSO – 5

V organizácii je od 1. 4. 2002 uplatňovaná Vyhláška č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov (Vyhl. č. 552/03 Z. z.) a NV SR č. 341/2004.

Pracovníci knižnice boli používateľom v službách k dispozícii 49 hodín týždenne.

GRANTY, PRÍSPEVKY, DOTÁCIE

MK SR

- *Kultúrne poukazy /862 Eur*

FOND NA PODPORU UMENIA

- *KOMUNITNÁ KNIŽNICA /3900 Eur*
- *Vzdelávajme používateľov v on-line svete /3200 Eur*
- *Čítačka s písaczkou /2400 Eur*
- *Vranovské KNIHODNI 2016 /2900 Eur*
- *Kniha – brána k novým poznatkom /7500 Eur*

ÚPSVaR: 2 projekty na zamestnanosť:

- *Chránená dielňa*
- *Mladí nezamestnaní do 29 rokov*

OZ KORÁLKY pri HK VT

- *Pomôžeme ľuďom s postihnutím, aby ich pamäť nestarla príliš rýchlo/1500 Eur*
- *Lentilkovanie po Slovensku/1500 Eur*
- *Hrajme sa na sporiteľňu/ 1000 Eur*

MEDZINÁRODNÁ KNIŽNIČNÁ SPOLUPRÁCA

Riaditeľka knižnice v rámci rozvoja medzinárodnej knižničnej spolupráce s knihovníkmi

- Február 2016: OPAVA(ČR)- medzinárodnej konferencie Kniha v 21. storočí,
- Apríl 2016: JEVÍČKO(ČR) – Trenérska dielňa Hrátky s pamäti,
- Jún 2016: BRNO(ČR) – konferencia knižnice V4,
- Jún 2016: HRADEC KRÁLOVE (ČR)– Architektúra a výstavba knižníc,konf.
- September 2016: OLOMOUC(ČR)- Knihovny súčasnosti 2016
- September 2016: NEMECKO- Bibliotheken im wandel- Goethe Institut BA- návšteva nemeckých knižníc v Berlíne a Lipsku

KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

Knižnica v číslach

1	cena primátora mesta Vranov nad Topľou
1	personálna bibliografia vranovského rodáka, ilustrátora a spisovateľa Ľuba Paľa
4	konferencie Tréning pamäti
8	prázdninových letných štvrtkov s aktivitami pre deti mládež
11	úspešne zrealizovaných projektov
17	zamestnancov
25	spisovateľov navštívilo knižnicu
40	priemerný vek zamestnancov knižnice
49	výpožičných hodín za týždeň otvorených pre verejnosť
74	komiksov v Komiksiáde projektu Vranovské knihodni
90	vek najstaršieho čitateľa
94	rokov vzniku knižnice
125	titulov periodík
115	vypracovaných rešerší
200	literárnych a výtvarných prác Čítačky s písáčkou
245	realizovaných Medziknižnično-výpožičných služieb/ MVS/
246	ľudí zapojených do projektu Komunitná knižnica
277	podujatí pre deti a mládež
300	slovenských knižníc zapojených do Lentilkovania s I. Březinovou a G.Futovou
305	ľudí vyškolených v projekte Vzdelávajme požívateľov v online svete
368	návštevníkov využilo službu Spýtajte sa knižnice
410	kultúrno-výchovných podujatí
665	bibliografických záznamov
1 599	čitateľov do 15 rokov
3 221	počet zakúpených kníh
3 647	online služieb
4 403	počet registrovaných používateľov
5 158	knižnično-informačných služieb
12 000	počet zhliadnutí na Facebooku
13 427	návštevníkov podujatí
31 164	EUR na nákup kníh a časopisov
32 889	návštevníkov web stránky knižnice
50 564	počet návštevníkov knižnice

Knižnica - odborná činnosť

P.č.	Názov položky	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016
1.	Počet registrovaných používateľov	4 340	4 403
2.	Počet návštevníkov knižnice	49 850	50 705
3.	Počet výpožičiek knižnice	88 114	111 533
4.	Počet prírastkov knižnice	3 277	3 221
5.	Počet podujatí	378	421

Kultúrne podujatia pod záštitou predsedu PSK

P.č.	Názov položky	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016
1.	Počet podporovaných aktivít	0	0

Počet registrovaných používateľov 4 403

Nákupom kvalitnej aktuálnej literatúry rôznych žánrov neustále dopĺňame knižničný fond, ktorý má pritiahnúť pozornosť nových používateľov, čo sa nám tohto roku aj podarilo. Počet registrovaných používateľov dosahujeme zápisom vybraných skupín používateľov, ktorými sú žiaci prvých ročníkov základných škôl a študenti prvých ročníkov stredných odborných škôl. Motivačným faktorom pre získavanie nových čitateľov sú rešeršné služby, organizácia množstva úspešných podujatí, nielen pre čitateľov knižnice, ale aj pre širokú verejnosť vranovského regiónu. Záujem bol o kurzy nemeckého jazyka, počítačové kurzy pre seniorov a znevýhodnených, rôzne súťaže, komunitné aktivity, tvorivé dielne, letné aktivity či stretnutia so zaujímavými osobnosťami. Návštevníci týchto podujatí mali možnosť sledovať aktivity knižnice a následne sa tak stať registrovanými používateľmi knižnice.

Počet návštevníkov knižnice – 50 705

Verejné knižnice v posledných rokoch výrazne presadzujú trend rozširovania služieb tak, aby pôsobili ako informačné, kultúrne, vzdelávacie a komunitné centrá miest. Počet návštevníkov knižnice sa nám v tomto roku zvýšil vďaka úspešným podujatiam nielen regionálneho, celoslovenského, ale aj medzinárodného rozmeru. Knižnica sa zapojila do projektov na podporu čítania detí a mládeže Celé Slovensko číta deťom, Čítajme si!, do medzinárodného podujatia Noc s Andersenom. Hornozemplínska knižnica prezentovala svoje úspešné projekty a aktivity na celoslovenských seminároch, konferenciách a na konferenciách v ČR.

K 31.12.2016 bolo v knižnici realizovaných 403 podujatí. Podujatia boli určené rôznym vekovým kategóriám, komunitám a skupinám obyvateľov od detí a mládeže až po dospelých a seniorov. Všetky aktivity, ktoré knižnica realizuje, sa uskutočňujú vo výpožičných priestoroch, čo znižuje kvalitu služieb.

V súčasnosti má knižnica k dispozícii 800 m², pričom štandard odporúča 1400 m².

Počet výpožičiek – 111 533

Hlavnou a najviac využívanou službou Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou je vypožičiavanie, sprostredkovanie kníh a ďalších médií predovšetkým formou výpožičných služieb. Počet výpožičiek na čitateľa k 31.12.2016 je v Hornozemplínskej knižnici vyšší ako v minulom roku. O zvýšenie počtu výpožičiek sa snažíme nákupom hodnotnej a žiadanej literatúry, realizovaním a zapájaním sa do podujatí na podporu čítania. Určite k tomu prispieva aj Staničná knižnica, ktorá funguje od marca 2016 a neustále sa dopĺňa, tiež sme v rámci vranovského kúpaliska zriadili Knižnicu na kúpalisku, kde si mohli návštevníci vo voľnom čase prezrieť knihy, ale aj časopisy, čo tiež prispieva k podpore čítania. Staničnú knižnicu sme doplnili o 830 kusov kníh a 50 kusov časopisov rôznych žánrov a pre rôzne vekové skupiny.

Počet knižných prírastkov – 3 221 knižných jednotiek.

Nákup knižničného fondu knižnica stabilne udržiava na rovnako dobrej úrovni, ako po minulé roky. Nákup knižnica realizovala z vlastných príjmov, z príspevku Mesta Vranov nad Topľou, z príspevku od VÚC a z projektu podporeného Fondom na podporu umenia. Hlavným cieľom akvizície knižnice je doplniť knižničný fond o širokú škálu žánrov z oblasti beletrie a populárno-náučnej literatúry pre dospelých, deti a mládež, za účelom uspokojovanie potrieb všetkých obyvateľov vranovského regiónu. Prírastky nových kníh sa do knižničného fondu získavali kúpou, povinným výtlačkom a darmi. Časť prírastkov sa získava aj z grantov. **Na nákup knižničného fondu** bolo použitých **celkom 31 164 EUR/** z toho na knihy 28598 EUR a časopisy 2566 EUR/Pri hodnotení percenta obnovy knižničného fondu zisťujeme, že Hornozemplínska knižnica dosahuje v porovnaní s verejnými knižnicami na Slovensku vo svojej veľkostnej kategórii podľa počtu obyvateľov najvyššie percento obnovy knižničného fondu.

Špeciálne knižnično-informačné služby ako sú: laminovanie, kopírovanie a skenovanie dokumentov z KF, tlačenie elektronických dokumentov (z internetu a iných médií) a hrebeňovú väzbu a sprístupňuje knižnično-informačné služby z vonkajších informačných zdrojov, teda databáz a knižničných fondov, ktoré sa nachádzajú aj mimo HK. V spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich (SKN) Mateja Hrebandu v Levoči sme služby poskytovali aj zrakovo postihnutým občanom, ktorí si požičiavali zvukové knihy na rôznych nosičoch (CD, MP4 prehrávače). Získavajú ich sami alebo sprostredkovane z databázy Digitálnej knižnice Slovenskej knižnice pre nevidiacich M. Hrebandu v Levoči.

Celkom bolo k 31.12.2016 poskytnutých 383 titulov zvukových kníh pre 45 nevidiacich a slabozrakých používateľov knižnice.

PODUJATIA V HORNOZEMPLÍNSKEJ KNIŽNICI

Medzi najzaujímavejšie podujatia patria stretnutia so spisovateľmi, ktoré sme v tomto roku realizovali.

Deti, mládež a dospelí z Vranova a okolia sa stretli z významnými spisovateľmi, ilustrátormi a osobnosťami literárneho sveta ako napr. G. Futová, I. Březinová, P. Karpinský, L. Paľo, V. Čurmová, M. Garajszki, V. Šefčík, M. Majzlíková, R. Bosák, K. Dučák, K. Škorupová, A. Verešpejovou, Š. Opremečákovou a P. Juščákom, P. Kušnírom, P. Milenky, J. Bubnár, G. Murín, T. Revajová, I. Gazda, a. i.

Medzi najúspešnejšie každoročné detské aktivity či súťaže patrí: regionálna literárno-výtvarná súťaž Čítačka s písачkou, detský KRÁĽ ČITATEĽOV- súťaž o najšcitanejšieho detského čitateľa, medzinárodné podujatie Noc s Andersenom, Letné štvrtky, Maratón čítania, Celé Slovensko číta deťom - Pod', budem Ti čítať! s podtitulom Čítajme deťom 20 minút denne každý deň, Deň ľudovej rozprávky, Súťaž čitateľských rodín, kde súťažia čitatelia knižnice o titul „Najlepšia čitateľská rodina“, Týždeň slovenských knižníc, Šaliensky Matko – súťaž v prednese slovenských povestí pre žiakov vranovského regiónu, Slávnostné zápisy prvákov. Pre deti MŠ a ZŠ je pripravená ponuka stálych podujatí, ktoré sa stále obnovujú, dopĺňajú a prispôsobujú úrovni tejto vekovej kategórie.

Pravidelne sa opakujúce kurzy Nemeckého jazyka pre deti a dospelých, Tréningy pamäti a Základov počítačovej gramotnosti sa stali neodmysliteľnou súčasťou vzdelávacích podujatí knižnice.

Nové podujatia v roku 2016

Fašiangy, Turíce, Veľká Noc príde – išlo o medzi generáčne stretnutie rodičov, starých rodičov a detí, kde sa údaje, fakty a spomienky, ktoré sme doteraz čítali len v knihách priamo realizovali na detskom oddelení Hornozemplínskej knižnice.

Piatky pre matky - sú stretnutia v knižnici určené pre mamičky (aj oteckov), ktoré sú na materskej dovolenke so svojimi deťmi. Podujatie sa realizovalo v Hornozemplínskej knižnici vo Vranove nad Topľou, pretože hlavným cieľom stretnutí je motivácia a vzbudenie záujmu detí o čítanie kníh. Chceme ich presvedčiť, že kniha nie je artikel, ktorý už vyšiel z módy, ale naopak, je vzácnym pokladom každej doby. Vranovská knižnica ponúka množstvo detských kníh a práve tie chceme ponúknuť deťom a ich rodičom.

Jesenné selfie – súťaž o najkrajšiu jesennú fotografiu.

Vzdelávajme používateľov v on-line svete – inštruktážny cyklus podujatí určený pre mládež a dospelých na orientáciu sa v získavaní informácií z dostupných informačných zdrojov.

Lentilkovanie s Ivonou Březinovou a Gabrielou Futovou – projekt do ktorého sa zapojilo 300 regionálnych, mestských a obecných knižníc z celého Slovenska.

Kabelkový jarmok - Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou zorganizovala v pilotný ročník Kabelkového jarmoku. Každý záujemca si v kabelke zakúpenej za symbolickú cenu našiel prekvapenie v podobe knihy alebo ročného vstupného do knižnice.

Majster spoločenských hier – v spolupráci Albi s. r. o sme na deň detí zorganizovali súťaž o titul majstra spoločenských hier, súťažiaci si vyskúšali mnohé vedomosti z rôznych spoločenských hier. Do súťaže sa prihlásili deti a mládež z rôznych škôl a zariadení.

Staničná knižnica a Knižnica na kúpalisku – chceli sme sa dostať bližšie k našim čitateľom, preto sme otvorili Knižnicu na stanici, aby si počas čakania na vlak skrátili svoj čas listovaním v knihách a v časopisoch. V lete sme otvorili Knižnicu na kúpalisku, kde sme opäť doplnili knihy a časopisy.

Čítanie pod gaštanom – v lete sme zorganizovali sériu čítaní pre deti, mamičky a babičky vonku pod gaštanom, ktorý je pred knižnicou. Prijemným sedením vonku sme chceli počas leta vzbudiť záujem o knihy.

KLUBOVÁ ČINNOSŤ

KLUB PRIATEĽOV INTERNETU -KPI: členmi sú čitatelia knižnice deti a mládež. Stretávajú sa 1x mesačne. Stretnutia boli venované rôznym témam. Ako napríklad histórii mesta kde si nielen preveria svoje znalosti, ale získajú aj nové informácie, tvorivé dielne, Šachový turnaj, súťaže, výstavy kníh, tréningy pamäti, história vzniku športových hier a. i.

KLUB HIER: Klub a požičovňu moderných spoločenských hier mali čitatelia k dispozícii od marca 2016 každú stredu od 15.00-18.00 h. Klub ponúkol svojim návštevníkom 25 spoločenských hier z produkcie darčekových predajní ALBI, s.r.o. Žilina. Čitatelia knižnice si mali možnosť jednotlivé hry absenčne zapožičať na výpožičnú dobu 1 kalendárny mesiac. V rámci roka bolo zapožičaných 120 hier, 120 čitateľom.

BIBLIORAFICKÁ ČINNOSŤ – vyexcerpovaných, klasifikovaných a do databázy VIRTUA bolo vložených **665** bibliografických záznamov. Na základe požiadaviek používateľov bolo vypracovaných **115** rešerší a poskytnutých bolo **349 bibliografických a faktografických informácií**. Do archivácie albumu o prezentácii Horozemplínskej knižnice a obecných knižníc v masovokomunikačných prostriedkoch, spracovaných bolo 190 bibliografických záznamov. Vydaná a prezentovaná bola personálna bibliografia slovenského ilustrátora a vranovského rodáka doc. Ľuboslava Paľa.

Priebežne bola aktualizovaná a dopĺňaná regionálna elektronická databáza osobností. **Biografický lexikón vranovského regiónu**, získavali a uchovávali sa regionálne informácie so širokým chronologickým záberom, profily osobností a materiály týkajúce sa hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu.

V tomto roku sa oddelenie bibliografie zameralo na podujatia venované masmédiám. Uskutočnilo sa stretnutie s regionálnymi osobnosťami: Rudolfom Smoterom, Imrichom Gazdom, Róbertom Bosákom a Karolom Dučákom. Oddelenie bibliografie realizovalo úspešný projekt Vzdelávajme používateľov v online svete, kde sa formou inštruktážnych seminárov učili používatelia knižnice spracovať si samostatne rešerše, čím by sa mal počet realizovaných rešerší spracovávaných na oddelení znížiť.

METODICKO-PORADENSKÁ ČINNOSŤ knižnice bola zameraná na vzdelávanie, školenie a informovanosť obecných knihovníkov, na organizáciu stretnutí zameraných na vedenie základných knižničných evidencií, knižničnú legislatívu, podľa požiadaviek obecných knižníc. Celkovo boli pripravené tri stretnutia obecných knihovníkov v rámci metodickej pôsobnosti HK: Informácie o novom zákone o knižniciach, o možnosti získania grantov o štatistickom vykazovaní knižníc za rok 2015, Inštruktážny seminár Vzdelávajme použív. v on-line svete, Seminár pre pedagógov a knihovníkov s G. Futovou. Obecným knižniciam bola poskytnutá metodická, konzultačná a poradenská pomoc. Zážitkové čítanie, ako vzorové podujatie bolo pripravené pre OK Bystré a žiakov ZŠ Bystré, 2x Hanušovce nad Topľou, kde bola poskytnutá pomoc pri radení fondu a vyradovaní literatúry v dôsledku sťahovania knižnice do nových priestorov. Obecná knižnica v Nižnom Hrušove prezentovala svoje aktivity na celoslovenskom seminári s medzinárodnou účasťou KOMUNITNÁ KNIŽNICA na Domaši.

Za spoluprácu a kultúrny rast knižnice bola odmenená za rok 2016 Obecná knižnica v Nižnom Hrušove cenou –Priateľ knižnice 2016.

FINANČNÝ ROZPOČET 2016

PRÍJMY SPOLU	289 049 €
z toho bežný transfér	251 356 €
vlastné výnosy a tržby	12 544 €
granty(FPU+UPSVaR)	25 149 €
VÝDAVKY SPOLU	289 010 €
z toho 610 mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	130 507 €
620 poistné a príspevky do poisťovni	57 245 €
630 tovary a služby	101 258 €
z toho nákup knižničného fondu	31 164 €
KAPITÁLOVÝ TRANSFER	15 000 €
Kapitálové výdavky	23 600 €
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK (ZISK)	+ 39 €